

Dosarul nr. 2ra-1427/15

Instanța de fond: Judecătoria Fălești – I. Ghizdari

Instanța de apel: CA Bălți – N. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

ÎNCHEIERE

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova,

Judecători:

Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului, declarat de către Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea împotriva lui Alexandru Josu, intervenienți accesorii Primăria com. Hiliuți, Oficiul Cadastral Teritorial Fălești privind constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și extrasului eliberat de Primăria com. Hiliuți, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea, s-a admis apelul declarat de Alexandru Josu, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Fălești din 08 august 2014,

C O N S T A T Ă :

La 13 ianuarie 2014 Ana Stanciu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Josu, intervenienți accesorii Primăria com. Hiliuți, Oficiul Cadastral Teritorial Fălești privind constatarea faptului acceptării succesiunii,

declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și extrasului eliberat de Primăria com. Hiliuți, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este fiica defuncțiilor Mihail Josu, decedat la 13 iunie 1987 și Mariei Josu, decedată la 11 septembrie 1995 în s. Hiliuți, r-nul Fălești. După decesul mamei, frații săi Mihail Josu, Ion Josu și sora Ana Cristea au cedat în fapt posedarea masei succesoriale a bunurilor imobile în folosul ei. Astfel, ea în mod tăcit a acceptat succesiunea și a intrat în posesia bunurilor succesoriale: lotul de pământ cu suprafața de 24 m.p., casă de locuit cu suprafața de 72 m.p., beci cu suprafața de 12 m.p., gard cu suprafața de 44,2 m.p.

Ana Stanciu a menționat că fratele ei Victor Josu, aflându-se în căsătorie cu Evdochia Josu, au construit casă de locuit, care pînă în prezent nu a fost dată în exploatare. Iar după decesul mamei Maria Josu în mod verbal i-a permis fratelui său Victor Josu, care nu avea unde locui, să locuiască împreună cu soția sa Evdochia Josu și feciorul lor Alexandru Josu, în casa părintească care făcea parte din masa succesorală.

Reclamanta a susținut că și-a exercitat în mod conștiincios obligațiile față de bunurile rămase, achitînd impozite pentru bunurile imobile, iar relațiile cu fratele Victor Josu erau binevoitoare. Victor Josu a decedat la 28 iunie 2013 iar soția lui Evdochia Josu a decedat la 16 septembrie 2013. După decesul lor a solicitat Primăriei s. Hiliuți eliberarea certificatelor necesare privind bunurile imobile, pentru a accepta succesiunea. La cererea sa, Primăria s. Hiliuți i-a comunicat verbal că bunurile au fost înscrise în Registrul de gospodărie a Primăriei în anul 2004 ca proprietate privată a lui Victor Josu. În baza înscrisurilor efectuate de către Primăria s. Hiliuți r-nul Fălești s-au făcut înscrisuri în Registrul bunurilor imobile la OCT Fălești.

Alexandru Josu, fiul defuncțiilor Victor Josu și Evdochia Josu, s-a adresat către notar pentru deschiderea procedurii succesoriale și eliberarea certificatului de moștenitor pentru toate bunurile, inclusiv și cele acceptate de Ana Stanciu prin intrarea în posesie.

Ana Stanciu a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și extrasului eliberat de Primăria com. Hiliuț, r-nul Fălești, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate.

În cadrul examinării cauzei prin încheierea Judecătoriei Fălești din 16 aprilie 2014 au fost atrași în proces în calitate de coreclamanți Ion Josu, Mihail Josu și Ana Cristea.

La 16 aprilie 2014 Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea au înaintat cerere de concretizare a pretențiilor prin care au solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii după decesul mamei Maria Josu cu atribuirea dreptului de proprietate a cîte 1/5 cotă parte pentru fiecare din masa bunurilor imobile succesoriale, care se află în s. Hiliuți, r-nul Fălești; recunoașterea nulă a înscrisului efectuat de Primăria s. Hiliuți, r-nul Fălești privind înregistrarea bunurilor imobile – lotul de

pământ cu suprafața de 2.114 m.p., casă de locuit cu suprafața de 72 m.p., anul recepționării 1992 și anexele gospodărești cu suprafața de 70 m.p., anul recepționării 1970, ca proprietate privată a lui Victor Josu și Evdochia Josu; obligarea OCT Fălești de a radia din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate privată a lui Victor Josu și Evdochia Josu asupra bunurilor imobile, care constituie masa succesorală rămasă după decesul mamei lor Maria Josu. Ulterior prin cererea de concretizare din 09 iunie 2014 au solicitat recunoașterea nulă a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 4333116142 din 18 martie 2004 și a extrasului nr. 6142 din 05 martie 2004 eliberat de Primăria s. Hiliuți, r- nul Fălești pe numele lui Victor Josu (f.d. 55 – 58, 76).

Prin hotărîrea Judecătoriei Fălești din 08 august 2014 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea. S-a recunoscut nul titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 4333116142 din 18 martie 2004 și a extrasului nr. 6142 din 05 martie 2004 eliberat de Primăria s. Hiliuți, r-nul Fălești pe numele lui Victor Josu. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. Prezenta hotărîrea este temei pentru efectuarea radierii din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate privată a lui Victor Josu asupra bunurilor imobile. În motivarea hotărîrii s-a reținut că concluzia Primăriei s. Hiliuți, r-nul Fălești a eliberat în mod eronat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren lui Victor Josu, întrucît el nu era proprietarul casei de locuit, a cărui teren aferent i s-a repartizat în proprietate privată, proprietar fiind la momentul respectiv Maria Josu. Prin urmare, titlul respectiv a fost eliberat contrar legii. De asemenea instanța a indicat că urmează a fi anulat și extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor, care este generator de efecte juridice, or în temeiul acestuia a fost înregistrat dreptul de proprietate a lui Victor Josu asupra casei de locuit, din motiv că extrasul dat nu conține informație veridică despre titularul dreptului de proprietate asupra casei de locuit. Astfel Victor Josu urma să-și înregistreze dreptul de proprietate în baza unei proceduri succesoriale, or casa de locuit ce aparținea cu drept de proprietate Mariei Josu face parte din patrimoniul succesoral după decesul acesteia, iar în ordinea prevăzută de art. 11 Cod Funciar să solicite eliberarea unui titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren în privința terenului aferent casei de locuit. Iar obligarea OCT Fălești să radieze din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate privată a lui Victor Josu asupra bunurilor imobile este neîntemeiată, deoarece legea prevede că încuviințarea (radierii) se efectuează în temeiul hotărîrii irevocabile care are caracter obligatoriu pentru toate persoanele, iar obligarea OCT Fălești de a radia dreptul de proprietate în prezenta speță este lipsită de orice temei juridic. Totodată instanța de fond a argumentat că în ședința de judecată nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile care ar demonstra faptul că Ana Stanciu ar fi acceptat succesiunea prin intrarea în patrimoniul succesoral rămas după decesul defunctei Mariei Josu în termenul prevăzut de lege, cerință ce urmează a fi respinsă (f.d. 117 - 118, 132 - 139).

La 28 august 2014 Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea au înaintat cerere de apel, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătorei Fălești din 08 august 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 126 - 128).

La 10 septembrie 2014 Alexandru Josu a înaintat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Fălești din 08 august 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 130, 168 - 169).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015 s-a respins apelul declarat de Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea. S-a admis apelul declarat apelul lui Alexandru Josu S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Fălești din 08 august 2014 în partea ce ține de admiterea acțiunii privind declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, recunoașterii titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a extrasului eliberat de Primăria s. Hiliuț, r-nul Fălești pe numele lui Victor Josu, s-a pronunțat o nouă hotărâre în această parte cu respingerea acesteia. În rest hotărârea primei instanței din 08 august 2014 s-a menținut. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că calitatea de succesor nu prezumă și faptul acceptării succesiunii atît timp cît subiectul de drept nu întreprinde acțiuni pozitive de acceptare a succesiunii, iar Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea nu au prezentat probe veridice, pertinente și concludente precum că ei au acceptat succesiunea după decesul mamei sale, iar venirea în vizită la casa părintească nu constituie dovada acceptării succesiunii. Unicul care a acceptat succesiunea a fost Victor Josu, care după decesul părinților a locuit permanent în casa părintească, a achitat impozitele, a efectuat construcții pe terenul adiacent (f.d. 196 - 200).

La 21 aprilie 2015 Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea a înaintat cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral (f.d. 211 - 212).

În motivarea cererii de recurs recurenții au invocat netemeinicia deciziei instanței de apel pe motivul neaplicării legii, care trebuia să fie aplicată și aplicarea normelor de drept care nu trebuia să fie aplicate, precum și încălcarea esențială a normelor de drept material și drept procedural.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 27 ianuarie 2015 și a fost expediată părților la 20 februarie 2015 (f.d. 201), fiind recepționată la 25 februarie 2015 (f.d. 203 – 206). Recurentul a depus recurs la 21 aprilie 2015, fiind depus în termen.

Analizînd materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Recurenții în recursul său au invocat netemeinicia deciziei instanței de apel pe motivul neaplicării legii, care trebuia să fie aplicată și aplicarea normelor de drept care nu trebuia să fie aplicate, precum și încălcarea esențială a normelor de drept material și drept procedural.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiaș articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Instanța de recurs menționează că recurentul la cererea de recurs a anexat probe noi, contrar prevederilor art. 442 alin.(1) CPC, care stipulează că judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică în limitele invocate în recurs

și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi probe. Astfel, nu pot fi anexate la cererea de recurs și nu sînt examinate de instanța de recurs probe adiționale ale participanților la proces care confirmă existența sau inexistența circumstanțelor de fapt cu caracter material – juridic, pe care se întemeiază pretențiile sau obiecțiile părților.

Faptul că casa cu suprafața de 72 m.p. a fost înregistrată în Registrul bunurilor imobile după adoptarea hotărîrii de către instanța de apel, nu constituie temei de casare, dar poate servi temei pentru un alt proces judiciar.

În legătură cu cele constatate, examinînd argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținînd cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea împotriva deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Stanciu, Mihail Josu, Ion Josu și Ana Cristea împotriva lui Alexandru Josu, intervenienți accesorii Primăria com. Hiliuți, Oficiul Cadastral Teritorial Fălești privind constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și extrasului eliberat de Primăria com. Hiliuți, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas